

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 23. 8. 2019

Število objav: 10

Internet: 4

Tisk: 6

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 1

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 9

Internet	Naslov	Ko kihne Nemčija		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo.si; 454.365, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Karel Lipnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...oktobra ustavila rečni ladijski promet. To pa je ohromilo gospodarsko aktivnost celotnega Porenja. Obstala je vsa težka industrija, težave so nastale tudi v gradbeništvo , velik del preostalega gospodarstva je imel logistične težave. Po grobi oceni se je zaradi omenjenih težav gospodarska rast Nemčije v drugi polovici lanskega...			

Internet	Naslov	Za uspešno poslovno pot na MOS med 10. in 15. septembrom 2019		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Racunalniske-novice.com; 120.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 8. 2019		
Stran v zbirki: 7	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...novih projektih ter navezovanje stikov za izvedbo le-teh s tujimi podjetji iz regije Alpe Adria. Dogodek je namenjen podjetjem, ki delujejo na področju gradbeništva , elektro industrije, elektronike in mehatronike, avtomatizacije in merilne tehnike, raziskav, razvoja, prenosa tehnologij, strojev za obdelavo in oblikovanje...			

Internet	Naslov	Mladi večinoma zaposleni za nedoločen čas, povprečno zaslužijo 1.300 evrov bruto		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Finance.si; 115.666, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Tina Petrovčič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zavlačevanja s plačilom.« Mlade ženske večinoma delajo v storitvah in prodaji, moški pa v storitvah in prodaji ter v poklicih za neindustrijsko delo (gradbeništvo , kovinska industrija, elektroindustrija, prehrabna industrija). Povprečna mesečna bruto plača mladih je lani znašala nekaj manj kot 1.300 evrov, kar...			

Tisk	Naslov	V praksi niso vsi delavci enakopravni		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Gorenjski glas; 39.000, Slovenija	Stran: 12	Površina: 320 cm ²
	Rubrika, Datum	Ekonomija; 23. 8. 2019		
Stran v zbirki: 21	Avtor	Aleš Senožetnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...agencij za posredovanje dela. A kot pravi Goran Lukič iz Delavske svetovalnice, se v Sloveniji poleg registriranih agencij predvsem v dejavnostih, kot so gradbeništvo , varilstvo, montaža in drugih oblikah fizičnega dela, razraščča še mreža podjetij, ki niso registrirane kot agencije, a se ukvarjajo s posredovanjem delavcev....			

Tisk	Naslov	Gradbeništvo v Sloveniji še raste		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Naš čas; 11.000, Slovenija	Stran: 4	Površina: 26 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	... Gradbeništvo v Sloveniji še raste Da hujše krize še ne čutimo, kaže tudi gradbeništvo . Gradbeništvo v Sloveniji je v prvem polletju beležilo rast. Po podatkih državnega statističnega urada je bila rast vrednosti opravljenih...			

Tisk	Naslov	Inšpektorat za delo kontrolira vodenje evidenc o delovnem času		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Naš čas; 11.000, Slovenija	Stran: 4	Površina: 28 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Inšpektorat za delo kontrolira vodenje evidenc o delovnem času Inšpektorat RS za delo v teh dneh v usmerjeni akciji pri delodajalcih v gostinstvu in gradbeništvu nadzira vodenje evidenc o izrabi delovnega časa. Pod drobnogledom je tudi spoštovanje predpisov o delovnem času, predvsem o odmorih in počitkih ter odrejanju...			

Tisk	Naslov	Ko človek dela, kar čuti, so tudi rezultati vidni		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Naš čas; 11.000, Slovenija	Stran: 4	Površina: 297 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...dela, kar čuti, so tudi rezultati vidni E-gradbeni dnevnik bosta David Mernik in Marko Sever s finančno pomočjo Mestne občine Velenje še posodobila V gradbeništvu bo vedno prihodnost. »Če ne drugega, se bodo stare hiše zrušile in zgradile nove,« v uvodu pove David Mernik, ki je poleg Marka Severja vezni člen mladega...			

Tisk	Naslov	Od 15. julija do 18. avgusta		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Pravna praksa; , Slovenija	Stran: 47	Površina: 1.203 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Patricij Maček		
	Teme	Zakon o prostorskem načrtovanju		
Povzetek	...člena URS. Četrtek, 18. 7. Veljavnost prostorskih aktov. Ustavno sodišče je sporočilo, da je odločalo o zahtevi Vrhovnega sodišča za oceno ustavnosti Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) in Zakona o upravnem sporu (ZUS-1). Navedena zakona sta po mnenju predlagatelja v neskladju s 23. In 25. členom URS, ker ne določata ustreznih. ..			

Tisk	Naslov	Nelegalne gradnje z vidika gradbenega inšpektorja		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Pravna praksa; , Slovenija	Stran: 41	Površina: 608 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Klemen Drnovšek		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Stipan Mudražija, univ. dipl. inž. gradbeništva , je diplomiral na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru. Delovne izkušnje si je najprej nabiral kot vodja različnih gradbišč, leta 1986 se je zaposlil kot medobčinski gradbeni...			

Internet	Naslov	Do okolja prijazna gradnja – naša prihodnost		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 22. 8. 2019		
Stran v zbirki: 34	Avtor	P. I.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...njegova prisotnost v bivanjskem okolju dokazano pozitivno učinkuje na zmanjševanje stresa pri uporabnikih. Trajnostno grajeno okolje – sodoben izziv gradbeništva Tega se zavedajo na Univerzi na Primorskem, kjer izvajajo magistrski študijski program Trajnostno grajeno okolje. » Izobražujemo strokovnjake, ki bodo...			

Ko kihne Nemčija

[D delo.si/mnenja/komentarji/ko-kihne-nemcija-219135.html](https://delo.si/mnenja/komentarji/ko-kihne-nemcija-219135.html)

Če bi Nemčija v tretjem četrtletju prikazala medletno zmanjšanje gospodarske aktivnosti, bi to pomenilo precej resnejše težave od zgolj rdečih števil.

Foto: Odd Andersen/Afp

Če bi Nemčija v tretjem četrtletju zdrsnila v recesijo, bi se morali tudi pri slovenskih zakonodajalcih oglasiti vsi alarmi. Tehnična recesija v Nemčiji je namreč malo verjetna zaradi enkratnih lanskih dogodkov, ki pa se letos ne bodo ponovili.

Lanska presušitev Rena, je septembra in oktobra ustavila rečni ladijski promet. To pa je ohromilo gospodarsko aktivnost celotnega Porenja. Obstala je vsa težka industrija, težave so nastale tudi v **gradbeništvu**, velik del preostalega gospodarstva je imel logistične težave. Po grobi oceni se je zaradi omenjenih težav gospodarska rast Nemčije v drugi polovici lanskega leta zmanjšala za okoli 0,8-odstotne točke. Nemški BDP je tako v tretjem četrtletju lani medletno zdrsnil za 0,2 odstotka, v zadnjem četrtletju pa je ostal nespremenjen.

Čeprav gladina Rena letos kar močno niha, so vročinski valovi razmeroma kratki in v vmesnih obdobjih zapade ravno dovolj dežja, da se korito za silo napolni. Trenutno je na ključnih točkah približno trikrat več vode kot v istem obdobju lani.

Nemčija je v drugem letošnjem četrtletju doživela zastoj predvsem zaradi manjšega izvoza, kjer so se pokazali učinki trgovinskih sporov, ki jih netijo ZDA, poleg tega pa tudi skromnejša gospodarska rast Kitajske. Velike multinacionalke se postopno prilagajajo negotovim razmeram. To žal skoraj gotovo ne pomeni hitrega izboljšanja razmer v mednarodni trgovini, prej nasprotno. A največji nemški izvozniki za ključne trge več izdelajo lokalno.

Verjetno je tudi to eden od vzrokov za zmanjšanje investicij v osnovna sredstva. To je namreč druga šibka točka Nemčije v prejšnjem četrtletju. Skupne investicije so se sicer povečale, to izraža moč državnih javnih financ in prebivalcev.

Če bi Nemčija v tretjem četrtletju prikazala medletno zmanjšanje gospodarske aktivnosti, bi to pomenilo precej resnejše težave od zgolj rdečih števil. Ker je lani prisilno obstal zahod države, bi že ničelna rast pomenila dejansko več kot polodstotni gospodarski zdrs. In v tem primeru bi to skoraj gotovo pomenilo, da se slabšajo tudi razmere doma. To je sicer malo verjetno.

Ker ima Nemčija precej velik proračunski presežek, ima država na voljo že kar nekaj instrumentov in seveda zadosten fiskalni prostor, da pravočasno ukrepa. Toda tudi če prebivalci Nemčije ne bodo bistveno spremenili svojih navad, je vseeno treba pričakovati večjo previdnost gospodarstva.

Na zunaj se to pozna v zmanjšanju zalog materialov in pri naročanju v zadnjem trenutku. To pa bodo seveda občutili dobavitelji, še posebno tisti iz tujine. Kako previden je postal evropski motor, bodo slovenski izvozniki občutili še pred objavo statističnih podatkov. Zelo mogoče je, da bo Slovenija ob koncu leta potem še trepetala za zeleno več kot triodstotno gospodarsko rastjo. Na žalost Slovenija nima veliko manevrskega prostora, da bi s fiskalnimi ukrepi odpravila poslabševanje razpoloženja gospodarstva in prebivalcev. Ne srečo ga Nemčija ima.

Za uspešno poslovno pot na MOS med 10. in 15. septembrom 2019

+

0

A- A+

..MOS v letu 2019 strumno koraka naprej in letos prinaša še bogatejšo ponudbo. Največji sejem v regiji, ki se bo odvijal od 10. do 15. septembra v Celju, ostaja zvest lanski segmentaciji na pet ključnih področjih: MOS Dom, MOS Turizem, MOS Tehnika, MOS B2B in MOS Plus..

Poslovno-sejemski, konferenčni in mrežni dogodek MOS B2B je namenjen predvsem lastnikom in vodstvu malih in srednje velikih podjetij in novoustanovljenim podjetjem. Združuje in izobražuje podjetnike, pripomore k pridobivanju novih strank in vzpostavljanju poslovnih kontaktov tudi na tujih trgih, s čimer lahko bistveno skrajša čas za izvažanje izdelkov ali storitev na tuje trge.

Na MOS B2B se lahko seznanite z vsemi novostmi na področju poslovanja, se močno povežete z državo partnerico, ki je letos Črna gora, in izkoristite edini prostor, ki vam na enem mestu ponuja združenih toliko poslovnih priložnosti.

Razstavljalci za sejem pripravijo svoje edinstvene izdelke in storitve iz področij umetne inteligence, pametnih mest in skupnosti, telekomunikacij in omrežj, rešitev v oblaku, pametnih delovnih okolij, e-izobraževanj ...

Po načelu »vse na enem mestu«

Na sejmu MOS B2B se bo predstavilo tudi Digitalno inovacijsko stičišče Slovenije (DIH Slovenija), ki ponuja celovito podporo ter pregled možnosti sofinanciranja digitalne preobrazbe mikro, malih in srednje velikih podjetij. Kot nacionalna referenčna točka za digitalizacijo omogoča digitalno preobrazbo po načelu »vse na enem mestu«. Ena izmed nalog DIH-a je urejanje in vodenje kataloga strokovnjakov iz področja digitalizacije, ki jih podjetje lahko koristi v primeru pridobitve vavčerja.

DIH Slovenija povezuje različne deležnike (gospodarstvo, gospodarska združenja, poslovne inštitute ter raziskovalne in izobraževalne ustanove) in soustvarja okolje za dvig dodane vrednosti in BDP ter kreira stimulatívno okolje za razvoj mladih talentov na področju digitalnega poslovanja. Ravno slednje je tisto, ki bo prispevalo k dvigu konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. DIH Slovenija ima tudi pomembno vlogo v mednarodnih mrežah in združenjih na področju digitalizacije, kar omogoča transfer praks in znanja iz tujine.

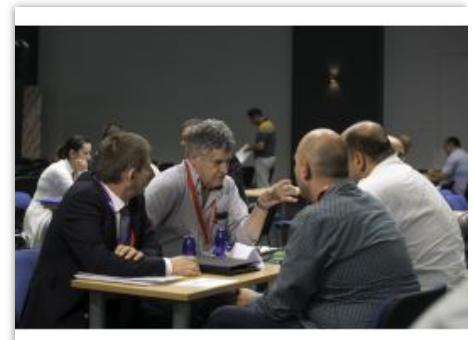
Na sejmu MOS bodo ponudili celovit pregled možnosti sodelovanja v sistemu vavčerjev za digitalizacijo vašega podjetja, kakor tudi individualno srečanje za morebitno sodelovanje. Naša podpora digitalne preobrazbe mikro, malih in srednje velikih podjetij obsega identificiranje virov za digitalno preobrazbo, pristope k pridobivanju nepovratnih sredstev ter identifikacijo kompetentnih strokovnjakov na področju digitalizacije.

Cilj DIH Slovenija je digitalizacija našega okolja ter podpora uspešnih slovenskih zgodb in projektov, ki jih promoviramo tako doma kot v tujini.

Celoviti splet informacijskih rešitev

V podjetju HAKL IT iz Murske Sobote nudijo lastne IT rešitve (ORKA.erp) in storitve po meri naročnika, ki predstavljajo celovito, vsestransko združljivo, prilagodljivo in učinkovito programsko opremo, ki jo odlikuje zanesljivost in možnost prilagajanja različnim poslovnim potrebam skladno z zahtevami poslovanja naročnika oziroma uporabnikov.

Skupaj z naročniki načrtujejo implementacijo/razvoj programske opreme in jim pri tem svetujejo ter jim na ta način povečujejo konkurenčnost s pravočasnimi in pravimi informacijami, ki jih zagotavlja sodobna informacijska tehnologija. Prav tako izvajajo izobraževanja in usposabljanja zaposlenih, ki bodo programsko opremo uporabljali pri svojem delu.

Podjetje HAKL IT je znano predvsem po svoji celoviti poslovno-informacijski rešitvi ORKA.erp, ki je namenjena majhnim in srednje velikim podjetjem. Je vsestransko združljiva, prilagodljiva in učinkovita programska oprema, edinstvena na slovenskem tržišču.

Vsi programski produkti/moduli, ki so razviti znotraj ORKA.erp, omogočajo in izpolnjujejo vse pogoje za sodobno brezpapirno poslovanje, tudi mobilno, kar potrjuje certifikat, ki so ga prejeli s strani Arhiva RS za programski produkt ORKA.dms (Dokumentni sistem). Programska oprema omogoča nadzor nad dokumenti in delom v elektronski obliki, od nastanka do uničenja oziroma prenosa v trajno hrambo, in omogoča kreiranje, pošiljanje in prejemanje dokumentov, tudi eRačunov.

Pametni zasloni

Podjetje INOVATIO je regijski distributer inovativnih poslovnih rešitev, s katerimi želimo preoblikovati vaše poslovanje. Način dela se namreč zelo spreminja in vaša tehnologija in oprema morata biti v koraku s temi spremembami. Na sejmu MOS se bodo predstavili s SMART Board interaktivnimi zasloni, ki bodo spremenili vašo sejno sobo v povezan delovni prostor. SMART interaktivni zasloni so enostavni za uporabo, se samodejno prižgejo, ko vstopite v prostor. Za uporabo samo dvignete pisalo in začnete s pisanjem. Omogočajo, da hkrati sodelujete in se povezuje s kolegi z različnimi mobilnimi napravami, prostori ali kraji po vsem svetu, kot da bi bili v isti sobi. Na enem mestu pišite, rišite, brskajte po spletu, izvedite videokonferenco, načrtujte, oblikujte, predstavite vaše ideje...

Na razstavnem prostoru podjetja INOVATIO lahko vse izdelke in rešitve preizkusite in se tako prepričate, da so to dejansko rešitve, ki jih potrebujete.

»Uspešno v Sloveniji«

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Advantage Austria Ljubljana s partnerji mrežo zbornic New Alpe Adria ter Enterprise Europe Network v okviru 52. MOS-a v Celju organizirata tradicionalno Mednarodno poslovno srečanje z naslovom "Uspešno v Sloveniji".

Mednarodno poslovno srečanje ponuja priložnost malim in srednje velikim podjetjem za promocijo podjetja, povezovanje, mreženje, pridobitev novih poslov, možnost novih poslovnih priložnosti, izmenjavo izkušenj in razvijanje idej o novih projektih ter navezovanje stikov za izvedbo le-teh s tujimi podjetji iz regije Alpe Adria.

Dogodek je namenjen podjetjem, ki delujejo na področju **gradbeništva**, elektro industrije, elektronike in mehatronike, avtomatizacije in merilne tehnike, raziskav, razvoja, prenosa tehnologij, strojev za obdelavo in oblikovanje kovin in orodij, kovinske industrije, obnovljivih virov energije, lesne industrije, plastike, živilske industrije, turizma in logistike ter transporta.

POKOJNINE

DAVKI

POSLOVNI REZULTATI

CENE NEPREMIČNIN

FOKUS...

Mladi večinoma zaposleni za nedoločen čas, povprečno zaslužijo 1.300 evrov bruto

Čas branja: 6 min

0

22.08.2019 17:00

Povprašali smo nekaj mladih, starih do 29 let, kaj počnejo, kako so zadovoljni z delom, ki ga opravljajo, in ali imajo v službi možnost napredovanja ...

TINA PETROVČIČ

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[mladi >](#)[trg dela >](#)[izobraževanje >](#)[Statistični urad... >](#)[Barbara Čančer >](#)[Nejc Srebot >](#)[Thermana >](#)[eurostat >](#)[Vito Sterle >](#)[Petrol >](#)

Mladi v Sloveniji so z življenjem zadovoljni bolj kot odrasli, kažejo podatki statističnega urada. Tisti, ki so že delovno aktivni, pa so večinoma zaposleni za nedoločen čas in v povprečju zaslužijo 1.300 evrov bruto. Med mladimi, starimi do 29 let, smo preverili, kaj počnejo, kako so zadovoljni s svojim življenjem in delom, ki ga opravljajo.

Preberite tudi

- **Rast plač po slovensko: v katerih panogah je najvišja in kakšna bo v prihodnje?**

V Sloveniji je na začetku leta 2019 živel 309 tisoč mladih, starih od 15 do 29 let. Za primerjavo, pred 20 leti je bilo v tej starostni skupini več kot 435 tisoč ljudi. Več kot polovica se jih izobražuje – formalno (denimo srednja šola in fakultete), manjši del jih je vključenih v izobraževanje za odrasle.

Lani je bilo po podatkih **Sursa** v Sloveniji okoli 158 tisoč delovno aktivnih mladih, od tega je približno petina delala prek študentskega servisa, tri četrtine jih je bilo zaposlenih, preostali pa so bili samozaposleni. Približno 16 tisoč mladih je bilo lani brezposelnih.

Kaj delajo mladi

Dobra polovica mladih je bila v podjetjih zaposlena za nedoločen čas (54 odstotkov). Na ravni celotne populacije je razmerje precej drugačno: med vsemi zaposlenimi v Sloveniji je lani imelo zaposlitev za nedoločen čas 84 odstotkov.

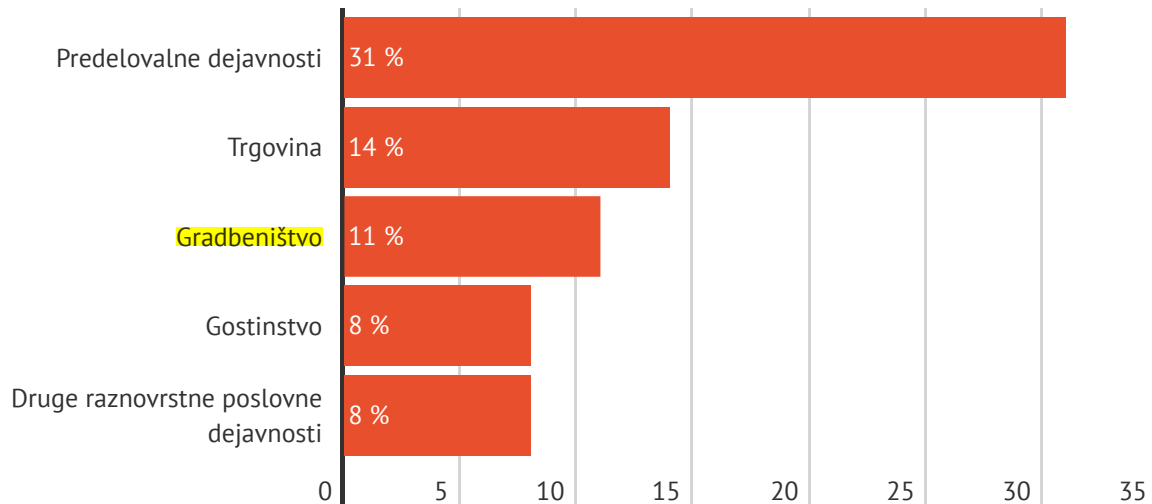
Foto: Osebni arhiv

Mlada vodja kuhinje, Barbara Čančer (27 let), je za nedoločen čas zaposlena v veganski restavraciji Kucha. »Na srečo nimam težav z menjavo službe, saj so gostinci vedno na lovu za kakovostnim kadrom,« pravi Barbara, ki je delovno aktivna od svojega 19. leta. Pravi pa tudi, da pogoji v gostinstvu niso vedno rožnati. Pred zaposlitvijo je opravljala dela prek študentskega servisa. »Izkušnje s študentskim delom so bile odvisne od delodajalca do delodajalca, od plačil v kuverti pa tudi do zavlačevanja s plačilom.«

Mlade ženske večinoma delajo v storitvah in prodaji, moški pa v storitvah in prodaji ter v poklicih za neindustrijsko delo (**gradbeništvo**, kovinska industrija, elektroindustrija, prehranska industrija).

V katerih panogah je največ mladih

Število mladih (15 do 24 let) med delovno aktivnimi osebami

Vir: Surs

Povprečna mesečna bruto plača mladih je lani znašala nekaj manj kot 1.300 evrov, kar je četrtno manj od povprečne bruto mesečne plače vseh zaposlenih v Sloveniji.

Vse manj mladih, ki so brez službe in se ne izobražujejo

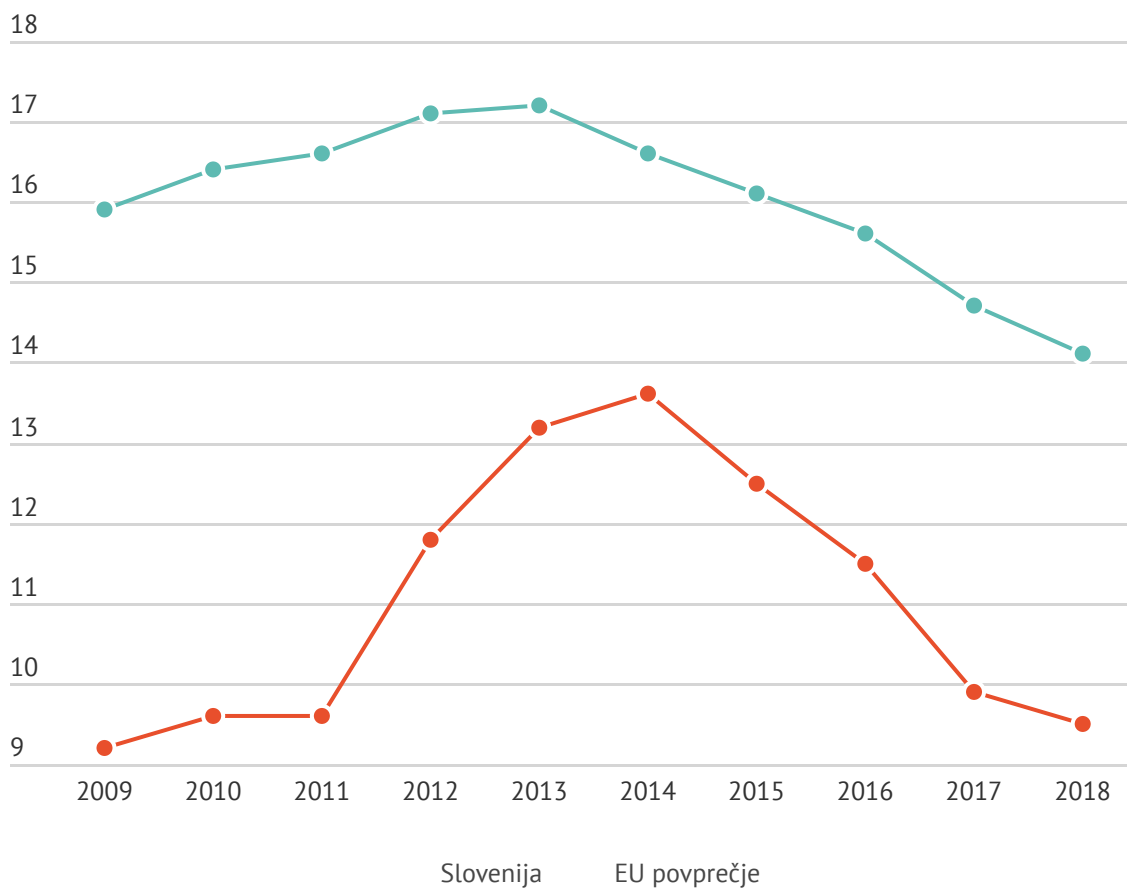
Foto: Osebni arhiv

Nejc Srebot (27 let) iz Celja pravi, da tudi sam sodi v to polovico zaposlenih za nedoločen čas. »Pogodba za nedoločen čas me je rešila brezposelnosti,« pojasnjuje Nejc, ki je danes zaposlen v podjetju Thermana Laško. Odgovoren je za dela na recepciji in marketing. Pred tem pa se je po končanem študiju turizma skupaj s prijateljem lotil posla, ki se zaradi finančne nestabilnosti ni obnesel.

Spodbuden je podatek, da spet upada število mladih, starih od 15 do 34 let, ki niso vključeni v formalno izobraževanje in nimajo zaposlitve (skupina NEET, angleška kratica za "not in education, employment, or training"). Po podatkih **Eurostata** je bilo takih lani 9,5 odstotka mladih od 15 do 34 let, štiri leta prej pa 13,6 odstotka. Slovenija se tako v EU uvršča na šesto mesto, najmanjši delež imajo Nizozemci (6,8 odstotka), sledijo Švedi (sedem), Luksemburžani (8,3), Danci (9,2) in Avstrijci (9,4 odstotka). Največji delež mladih v skupini NEET imajo Italijani (24,8 odstotka), sledijo jim Grki (22,3) in Bolgari (19,1 odstotka).

Stopnja mladih, ki niso vključeni v formalno izobraževanje in niso delovno aktivni upada

(starost od 15 do 34 let)

Vir: Eurostat

Stopnja tveganja revščine je med mladimi nižja (11,7 odstotka) od stopnje tveganja na ravni celotne populacije (13,3 odstotka).

Mladi bolj zadovoljni z življenjem kot odrasli – a bi se tretjina vseeno izselila

Mladi so splošno zadovoljstvo z življenjem na lestvici od nič do deset v povprečju ocenili z 8,1, je objavil državni statistični urad. Odrasli so zadovoljstvo z

življenjem ocenili s 7,3. S svojim življenjem pa so najmanj zadovoljni starostniki, stari 65 let ali več, ki so zadovoljstvo v povprečju ocenili z oceno 6,7.

Foto: Osebni arhiv

Ljubljčan Vito Sterle (27 let) je po izobrazbi finančnik, kakovost in zadovoljstvo svojega življenja ocenjuje z oceno devet. Vito je delovno aktiven pet let, svojo prvo službo, ki ni bila prek študentskega servisa, je iskal tri tedne. »Trenutno sem do septembra zaposlen v podjetju Petrol, mogoče pa se mi bo pogodba podaljšala za nedoločen čas.« Vito je v podjetju na oddelku zakladništva. Pravi, da je napredovanje po hierarhični lestvici oteženo, večje možnosti za napredovanje po odgovornostih in plačilni lestvici nastajajo prek menjave delovnih mest.

Čeprav so mladi v povprečju s svojim življenjem zadovoljni, pa bi tretjina od več kot tisoč anketiranih mladih, starih od 14 do 29 let, želela zapustiti državo, kaže raziskava fundacije **Friedrich Ebert** Stiftung (FES) in Centra za raziskovanje postsocialističnih družb mariborske filozofske fakultete. V prvi vrsti bi se mladi Slovenci preselili iz države zaradi višjega življenjskega standarda (27 odstotkov), večjega dohodka (20 odstotkov), boljše možnosti zaposlovanja (16 odstotkov), izkušenj z drugačnimi kulturami (15 odstotkov) in boljšega izobraževanja (osem odstotkov). **Preberite še preostalih sedem dejstev o mladih.**

Preberite tudi

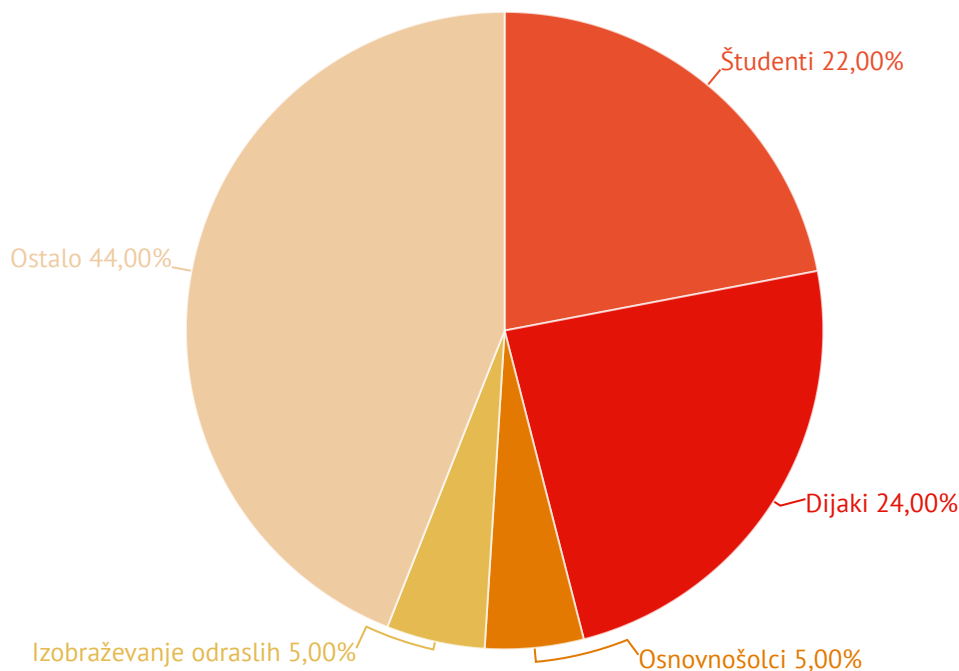
- **8 dejstev o mladih v Sloveniji**

Mladi tudi vse bolj študirani

Glede na sestavo mladih, ki se izobražujejo, je osnovno šolo v minulem šolskem letu obiskovalo 17.125 devetošolcev, starih do 15 let. Dijakov je bilo 73 tisoč, nekaj več kot 67 tisoč pa študentov. V izobraževanje odraslih je bilo v predhodnem šolskem letu vključenih še približno 17 tisoč mladih.

Delež mladih Slovencev, ki se izobražuje

Delež mladih od 15 do 29 leta starosti v odstotkih

Vir: Surs

V študijskem letu, ki se je končalo junija letos, je bilo v višješolskem in visokošolskem izobraževanju vpisanih 75.991 študentov, kar je 0,7 odstotka manj kot v predhodnem študijskem letu (76.534). Največ, 18,4 odstotka študentov, jih je vpisanih v programe s področja tehnike, proizvodne tehnologije in **gradbeništva**. Poslovne in upravne vede študira 18,1 odstotka vseh študentov, zdravstvo in socialno varstvo 13,5 odstotka. Najmanj študentov, 3,1 odstotka, pa zanimajo kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in veterinarstvo.

Foto: Osebni arhiv

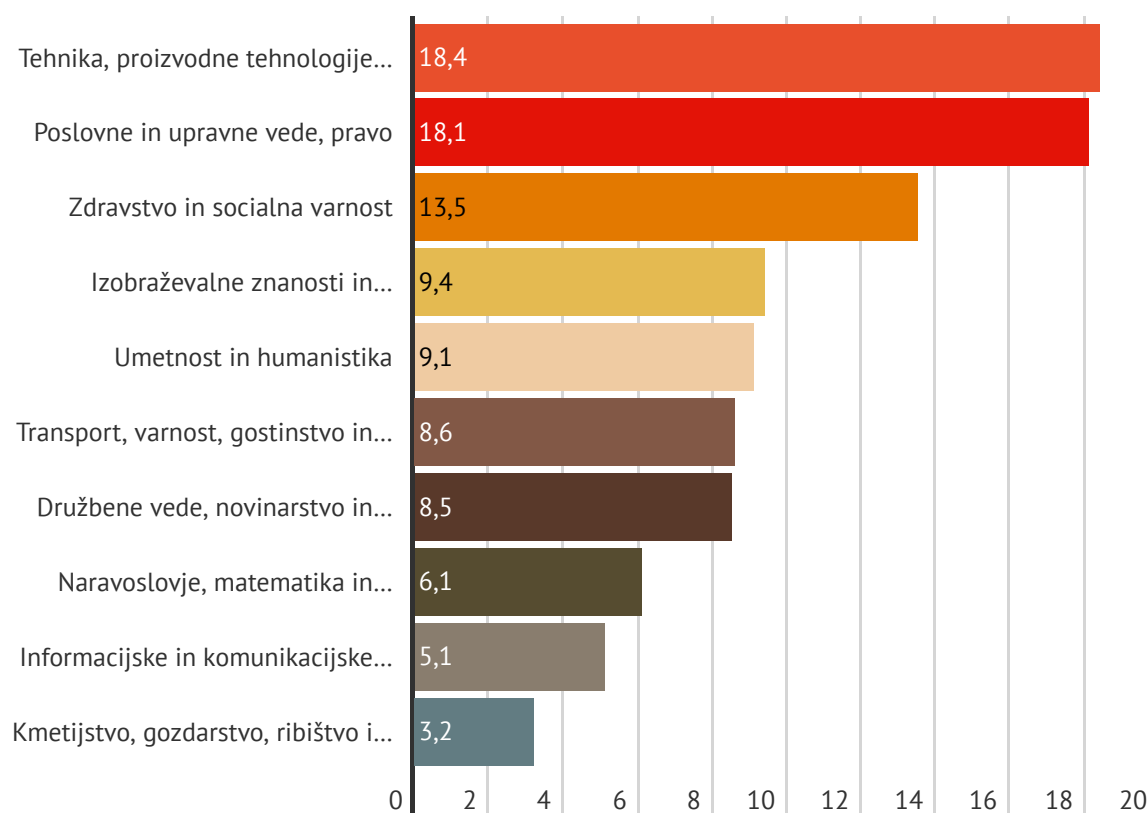
Postojnčanka Vita Jordan (23 let) je kot študentka sociologije delovno aktivna že od svojega 15. leta, z iskanjem novih služb pa nikoli ni imela težav, pravi. »Trenutno opravljam dve službi, čez teden sem specialistka za družbena omrežja v marketinški agenciji Point Out, za vikende pa delam na Radiu 94 kot moderatorka rednega radijskega programa.« Delo v obeh službah jo zelo osrečuje in izpopolnjuje, prav tako ima v agenciji možnost napredovanja.

Delež Slovencev s terciarno izobrazbo v starostni skupini od 30 do 34 let je čedalje večji. Leta 2005 je bil 24,6-odstoten, leta 2010 34,8-odstoten, lani pa je

znašal že 42,7 odstotka.

Kaj mlade študente najbolj zanima?

(študijsko leto 2018/19, število vseh vpisanih študentov)

Vir: Surs

Več iz teme:

[mladi >](#)

[trg dela >](#)

[izobraževanje >](#)

[Statistični urad... >](#)

[Barbara Čančer >](#)

[Nejc Srebot >](#)

[Thermana >](#)

[eurostat >](#)

[Vito Sterle >](#)

[Petrol >](#)

V praksi niso vsi delavci enakopravni

Slovenska zakonodaja ne pozna razlikovanja med redno zaposlenim in delavcem, napotnim prek kakšne od agencij za posredovanje dela. A v praksi prihaja do številnih kršitev, pravi Goran Lukić iz Delavske svetovalnice.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Število delavcev, ki delajo prek agencij, je v zadnjih letih precej naraslo in je že pred dvema letoma preseglo število dvajset tisoč. Čeprav po zakonodaji med delavci, zaposlenimi prek kakšne od agencij, in redno zaposlenimi ne bi smelo prihajati do razlik, pa se v praksi pojavljajo številne težave.

Uporabniki, torej podjetja, ki prek agencije najamejo delavce, bi morali v praksi zagotoviti enake pogoje in delavce enako plačati kot redno zaposlene v podjetjih. Čeprav pri večjih agencijah, ki so uveljavljene na mednarodnem trgu, do večjih kršitev načeloma ne prihaja, pa v Delavski svetovalnici opažajo, da se vse bolj razrašča sistem neregistriranih agencij, agencijski delavci pa v praksi še vedno niso izenačeni z redno zaposlenimi.

V Sloveniji je po podatkih ministrstva za delo 186 pravnih in fizičnih oseb registriranih za zagotavljanje dela delavcev uporabniku – ali po domače agencij za posredovanje dela. A kot pravi Goran Lukić iz Delavske svetovalnice, se v Sloveniji poleg registriranih agencij predvsem v dejavnostih, kot so **gradbeništvo**, varilstvo, montaža in drugih oblikah

fizičnega dela, razrašča še mreža podjetij, ki niso registrirane kot agencije, a se ukvarjajo s posredovanjem delavcev. »Takšnih firm je v Sloveniji ogromno in predstavljajo nelojalno konkurenco registriranim agencijam. "Na zalogi" imajo lahko po sto delavcev, ki delajo tudi po 250 ali tristo ur mesečno. Pri nas pa se uveljavlja poslovni model, ko imajo podjetja nekaj delavcev najetih prek registriranih agencij, preostanek pa prek takšnih firm, ker jim tako bolj ustreza. Presenečeni bi bili, če bi vedeli, koliko jih je in da so priklopljeni tudi na velike poslovne sisteme,« opozarja Lukić. Druga zgodba pa so kvazi posredniki, ki prek družbenih omrežij iščejo delavce, predvsem tiste z območja držav nekdanje Jugoslavije, in jim, seveda za plačilo nekaj sto evrov, iščejo delo.

Osnova agencijskega dela je začasnost, poudarja Lukić. Podjetja naj bi agencijske delavce najemala v primeru, da se za krajše časovno obdobje izkaže potreba po dodatni delovni sili, a v praksi se izkazuje, da mnogi prek agencij delajo tudi več let. Do najpogostejših kršitev pa prihaja, ko uporabniki agencijskim delavcem ne zagotavljajo enakih pogojev

oz. prejemkov kot redno zaposlenim. »Delavec mora spremljati, kakšni so njegovi prejemki, in se informirati o svojih pravicah. V primeru, če ugotovi, da prihaja do kršitev, pa lahko seveda ukrepa,« še svetuje Lukić in dodaja, da v Delavski svetovalnici tudi sami večkrat opozarjajo na nepravilnosti in pritiskajo na podjetja, naj odpravijo kršitve, oz. delavce zaposlijo, če pri njih prek agencije delajo že dlje časa.

Nadzor nad napotnimi delavci sicer zagotavlja inšpektorat za delo, ki v zadnjem letnem poročilu opozarja na preobremenjenost. Lani je bilo na inšpektoratu na področju nadzora nad delovnimi razmerji zapo-

slenih 48 inšpektorjev, število poslovnih subjektov v državi pa je lani že preseglo 215 tisoč.

»Na področju agencijskega dela se je vzpostavilo več slojev različnih podjetij, ki imajo od tega koristi. Bojim se, da bo to postalo povsem normalen pojav, če ne bo kmalu prišlo do usklajene akcije med resorji,« opozarja Lukić.

V Delavski svetovalnici opažajo, da se vse bolj razrašča sistem neregistriranih agencij agencijski delavci pa v praksi še vedno niso izenačeni z redno zaposlenimi.

Goran Lukić /Foto: Tina Dokl

Gradbeništvo v Sloveniji še raste

Da hujše krize še ne čutimo, kaže tudi **gradbeništvo**. **Gradbeništvo** v Sloveniji je v prvem polletju beležilo rast. Po podatkih državnega statističnega urada je bila rast vrednosti opravljenih gradbenih del 14,4-odstotna, pri čemer se je vrednost teh del na stavbah povečala za 11,9 odstotka, na gradbenih inženirskih objektih pa za 15,1 odstotka.

Inšpektorat za delo kontrolira vodenje evidenc o delovnem času

Inšpektorat RS za delo v teh dneh v usmerjeni akciji pri delodajalcih v gostinstvu in **gradbeništvu** nadzira vodenje evidenc o izrabi delovnega časa. Pod drobnogledom je tudi spoštovanje predpisov o delovnem času, predvsem o odmorih in počitkih ter odrejanju dela preko polnega delovnega časa.

Ko človek dela, kar čuti, so tudi rezultati vidni

E-gradbeni dnevnik bosta David Mernik in Marko Sever s finančno pomočjo Mestne občine Velenje še posodobila

V **gradbeništvu** bo vedno prihodnost. »Če ne drugega, se bodo stare hiše zrušile in zgradile nove,« v uvodu pove **David Mernik**, ki je poleg **Marka Severja** vezni člen mladega podjetja Datagrad. To med drugim ponuja in nadgrajuje e-gradbeni dnevnik. Ta je zasnovan kot spletna aplikacija, idejo zanj pa sta dobila na pogovoru ob kavi, ko sta morala izpolniti kar tri gradbene dnevnike. Takrat sta pomislila, da bi to delo lahko opravila elektronsko, kar bi bilo enostavneje, lažje in bolj preprosto.

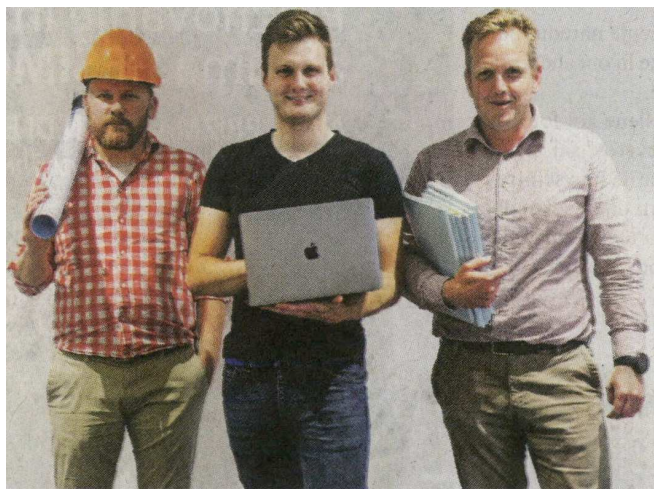
David pravi, da je ideja povsem njuna, čeprav sta kasneje ugotovila, da pri nas nekaj podobnega že obstaja v sklopu drugih aplikacij, podobne dnevnike pa sta našla tudi v tujini.

Marko Sever in David Mernik sta iz iste stroke, sta tudi prijatelja in družinsko povezana. Podjetje sta ustanovila aprila letos, ko se je rodila tudi ideja o izdelavi gradbenega e-dnevnika. Iskanja strank in tipanja terena sta se lotila tako, da najprej sodelujeta s tistimi, s katerimi sta že navezala stike, nato pa s pomočjo znancev iščeta povezave z naročniki.

Marko pravi: »Za zdaj smo

usmerjeni na slovenski trg, ki ga dobro poznamo, v prihodnje se želimo usmeriti še na hrvaški trg in Balkan.« David pa dodaja: »Digitalizacija je zakonsko še malo nedodelana, so pa v pripravi novi pravilniki na ministrstvu za oko-

bosta e-dnevnik lahko ponudila svojim strankam, pa so v polnem teku. Vesela sta, da sta od Mestne občine Velenje prejela finančno spodbudo za sofinanciranje podjetništva, ki jo bosta uporabila za modernizacijo klasične različice

E-gradbeni dnevnik omogoča enostaven vnos podatkov in natančno vodenje, izpolnjevanje rubrik pa prihrani veliko časa.

lje in prostor, ki bodo omogočali popolno digitalizacijo gradbenih dnevnikov (od elektronskega vodenja, podpisovanja, hrambe in arhiviranja).« Ta pravilnik naj bi bil sprejet leta 2021, priprave, da

gradbenega dnevnika, ki bo omogočal enostavnejši vnos.

»Če iščeš priložnost, želiš delati, je možnosti v Velenju dovolj,« pravi Marko Sever. Oba pa želita pridobljeno znanje in izkušnje

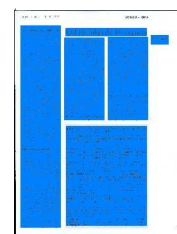

vračati nazaj v domače okolje. »V prihodnje želiva celostno digitalizirati operativno **gradbeništvu**,« navdušeno pove David.

Na vprašanje, kaj je zanj uspeh, David pravi: »Zame je uspeh, da dosežem cilj, ki sem si ga zastavil, edina pot pa je delo.« Marko se zaveda, da je treba zadovoljiti potrebe, tako materialne kot ostale, da podjetje raste in se razvija. Ko človek dela tisto, kar ga privlači, so tudi rezultati vidni. Vesela sta, da bosta tudi drugim lahko olajšala delo, zato z veliko energije opravljata svoj posel in razvijata svojo podjetno idejo.

Časa za šport in adrenalinske podvige jima ob vsem drugem ne ostane ravno veliko, se pa David ukvarja tudi s fotografijo, Marko pa ljubiteljsko s pivovarstvom in strelstvom. Poleg družine, ki seveda ni hobi, je drugega časa le še malo. »Si ga je pa treba vzeti,« še odvrne Marko Sever.

Velike konkurence, ki vlada v **gradbeništvu**, se ne bojita, raje jo sprejemata kot izziv in iščeta nove priložnosti. Pravita še, da ju veseli, da imata dovolj dela. ■

Sreda, 17. 7.

Prepoznavanje registrskih tablic.

Ustavno sodišče je sporočilo, da je v postopku za oceno ustavnosti, začeto z zahtevo Varuha človekovih pravic (Varuh), z delno odločbo razveljavilo četrty odstavek 113. člena, 32. točko drugega odstavka 123. člena, 32. točko 125. člena ter dvaindvajseto alinejo prvega odstavka 128. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol). Odločilo je, da zahteva drugega odstavka 38. člena Ustave Republike Slovenije (URS), da je obdelovanje osebnih podatkov predmet zakonskega urejanja, pomeni, da mora obstajati zakonska podlaga za vsak korak obdelave osebnih podatkov. Ukrep optične prepoznavne tablic je zasnovan tako, da vključuje dva koraka obdelave: najprej zbiranje podatkov registrske tablice in nato primerjanje teh podatkov z evidencami osebnih podatkov. Oba koraka obdelave podatkov pomenita samostojen poseg v pravico do varstva osebnih podatkov in terjata samostojno zakonsko razdelano ureditev obdelave osebnih podatkov. Ker izpodbijana ureditev ni bila v skladu s to zahtevo, je Ustavno sodišče ugotovilo, da je v neskladju z drugim odstavkom 38. člena URS in jo je razveljavilo. Zahteva, da je obdelovanje osebnih podatkov predmet zakonskega urejanja, po stališču Ustavnega sodišča ne pomeni le golega obstoja zakonske določbe, ki omogoča, da policija lahko obdeluje osebnostne podatke na določen način, temveč mora biti tudi v skladu z načeli pravne države iz 2. člena URS.

Četrtek, 18. 7.

Veljavnost prostorskih aktov. Ustavno sodišče je sporočilo, da je odločalo o zahtevi Vrhovnega sodišča za oceno ustavnosti **Zakona o prostorskem načrtovanju** (ZPNačrt) in Zakona o upravnem sporu (ZUS-1). Navedena zakona sta po mnenju predlagatelja v neskladju s 23. in 25. členom URS, ker ne določata ustreznih pristojnosti, postopkov ter pooblastil sodišču, da v upravnem sporu presoja in odloči o veljavnosti prostorskih aktov ter naloži odpravo morebiti ugotovljene protiuustavnosti in nezakonitosti prostorskega akta pristojnemu organu, da bi se s tem zagotovilo učinkovito varstvo lastnikov nepremičnin. Ustavno sodišče je presojo zatrjevanje protiuustavne pravne praznine omejilo na vprašanje sodnega varstva lastnikov nepremičnin zoper občinske prostorske načrte v delu, v katerem ti spreminjajo obstoječo namensko rabo njihovih zemljišč iz zazidljivih v nezazidljiva. Ker gre pri tem po navedbah predlagatelja za vprašanje sodnega varstva zoper splošne pravne akte na področju prostorskega načrtovanja, je

Od 15. julija do 18. avgusta

Ustavno sodišče ustavnost ureditve presoja z vidika ZPNačrt. Odločilo je, da ZPNačrt ni bil v neskladju z URS. V obrazložitvi je med drugim pojasnilo, da Ustavno sodišče prostorske akte, ki določajo namensko rabo prostora, v sistemu delitve pravnih aktov na posamične in splošne uvršča med slednje, pri presoji njihove vsebine pa upošteva tudi dejstvo, da gre zaradi predmeta urejanja za splošne pravne akte *sui generis*, ki jih opredeljuje konkretniji pristop k normiranju. Zapisalo je, da URS sodnega varstva v okviru rednega sodstva zoper splošne pravne akte ne zahteva. V primerih, ko predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, neposredno posega v posameznikove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj, pa je posamezniku pravno varstvo zagotovljeno s pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti določb takega predpisa oziroma splošnega akta.

Četrtek, 25. 7.

Uporaba brezpilotnih zrakoplovov.

Ustavno sodišče je sporočilo, da je

v postopku za oceno ustavnosti, začeto z zahtevo Varuha, z delno odločbo ugotovilo, da tretja alineja drugega odstavka 114.a člena ZNPPol ni v neskladju z URS. Presodilo je, da predlagateljeva razlaga, da je na podlagi izpodbijane določbe mogoče vsako uporabo brezpilotnega zrakoplova utemeljiti z dokazovanjem kaznivnega dejanja ali prekrška ali identificiranjem njegovega storilca oziroma kršitelja, ker bo policija izvrševala policijska pooblastila in s tem po lastni presoji uporabljala tehnična sredstva na brezpilotnih zrakoplovih neposredno na podlagi 33. člena ZNPPol, nima opore v ZNPPol.

Petek, 26. 7.

Premalo pravosodnih policistov.

Ob napadih na pravosodna policista v zaporu na Dobu je Varuh Peter Svetina pozval državo, naj spoštuje kadrovske standarde in normative, ki jih je sama postavila za izvajanje dejavnosti pravosodnih policistov. Na premajhno število pravosodnih policistov Varuh sicer opozarja že dlje časa. Kot je v odzivu

Patricij Maček,
mag. prava

“Objava [prvostopenjskih] sodb in dostopov do vpisnikov sta predstavljena za nedoločen čas.”

(Novinar **Peter Lovšin** o predlogu sprememb sodnega reda, EVA 2019-2030-0008, ki ga je izdalo ministrstvo za pravosodje na pobudo Vrhovnega sodišča RS, Dnevnik, 17. julij 2019, str. 3)

»Z večjo javno dostopnostjo prvostopenjskih sodb se bo počasi spreminjal tudi način poročanja o posameznih sodnih primerih.«

(Kazenski sodnik na Okrožnem sodišču v Ljubljani **mag. Martin Jančar** o sodbah, katerih obrazložitve so pisane predvsem kot sporočilo pritožbeni inštanci, kolumna na portalu IUS-INFO, 17. julij 2019)

»Globoki posegi v človekovo dostojanstvo, umori, uničena življenja posameznikov in družin, vse to je v slovenski družbi skrito in s tem relativno, kot da jih storilci ne bi nikoli storili.«

(Izredni profesor na Fakulteti za državne in evropske študije **dr. Jernej Letnar Černič** o prikrievanju povojnega množičnega kršenja človekovih pravic ob odprtju nekdanjega prisluškovalnega centra službe državne varnosti ob Postojnski jami, kolumna na portalu IUS-INFO, 9. avgust 2019)

»Če se ves davkoplačevalski denar zbira na enem mestu v ZZS in porablja samo v javnih zavodih, lahko korupcijska veriga pri nabavi medicinskega materiala in pripomočkov še naprej nemoteno in legalno krade prek javnih razpisov.«

(Akademik **dr. Marko Noč**, predstojnik oddelka za intenzivno interno medicino na UKC v Ljubljani, o javnih naročilih kot vzroku za gonjo proti koncesionarjem v zdravstvu, Delo.si, 10. avgust 2019)

»To je kazenskopравни čigumi, ki ne samo, da ni združljiv z ustavo, temveč odpira Pandorino skrinjico ne le abstraktnih, ampak kar konkretnih zlorab pregona govora, ki ga sovražijo te ali one oblastno-politične strukture.«

(Izredni profesor na Fakulteti za državne in evropske študije **dr. Matej Avbelj** o PR sporočilu Vrhovnega sodišča o »precedenčni«, vendar še neobjavljeni sodbi o sovražnem govoru, Finance.si, 17. avgust 2019)

spomnil Svetina, Varuh v svojih letnih poročilih že leta opozarja na težave v slovenskem zaporskem sistemu, zlasti na področju pravosodnih policistov. Področja, na katera prejema opozorila, se nanašajo predvsem na premajhno število pravosodnih policistov, njihovo izgorelost in delovne pogoje, v katerih delajo. Nanj se obračajo pravosodni policisti sami, veliko pa se pogovarja tudi z ministrstvom za pravosodje in upravo za izvrševanje kazenskih sankcij.

Torek, 30. 7.

Vzdržnost javnih financ. Fiskalni svet je sporočil, da na podlagi javno razpoložljivih podatkov in lastnih ocen ugotavlja, da bi lahko imele nekatere določbe predloga novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki je v javni razpravi, pomembne dolgoročne posledice za vzdržnost javnih financ. Zato je pozval Vlado, da transparentno prikaže izraču-

ne skupnih dolgoročnih javnofinančnih posledic oziroma izračune dolgoročnih javnofinančnih učinkov posameznih določb predlaganega zakona. Srednjeročno in dolgoročno povečanje sredstev za socialne transfere, ki izhaja iz predloga novele ZPIZ-2, bi lahko brez sprejetja ukrepov, ki bi takšno povečanje nevtralizirali, poslabšalo dolgoročno vzdržnost javnih financ v Sloveniji. Sprejetje predloga zakona bi lahko brez tega že na kratek zelo verjetno zaostri srednjeročni fiskalni cilj, povzročilo pa bi lahko tudi zahteve po dodatnih fiskalnih naporih zaradi potrebe po izpolnjevanju ustavno predpisane srednjeročne uravnoteženosti javnih financ. Fiskalni svet je zato predlagal, da se izračuni javnofinančnih posledic v nadaljnjem zakonodajnem postopku sprejemanja omenjenega zakona pripravijo in javno objavijo za daljše obdobje oziroma vsaj za obdobje do leta 2040. Gre

namreč za zakonodajo, ki med drugim vsebuje določbe o povečanju odmer-nih odstotkov, ki bi izboljšale gmotni položaj novih upokojencev. Te bi glede na trenutni predlog zakona v polnem obsegu zaradi postopnega prilagajanja stopnje odmernega odstotka začele veljati šele leta 2025. V obdobju po letu 2025 se v skladu z demografskimi projekcijami pričakuje nadaljnje povečanje števila upokojencev, ki bi bili glede na predlog zakona upravičeni do upoštevanja višjega odmernega odstotka pri odmeri pokojnine.

Četrtek, 1. 8.

Sojenje Francu Kanglerju. Vrhovno sodišče je sojenje nekdanjemu mariborskemu županu Francu Kanglerju zaradi zaposlitve podžupanje preneslo na Okrajno sodišče v Novem mestu. Ugotovilo je namreč okoliščine, ki bi lahko vzbujale dvom o videzu nepristranskosti mariborskega višjega sodi-

Patricij Maček,
mag. prava

Evropa

Četrtek, 18. 7.

Krepitev pravne države. Evropska komisija (EK) je sprejela vrsto ukrepov za nadaljnjo krepitev pravne države v Evropi s povečanjem ozaveščenosti, letnim ciklom pregleda in učinkovitejšim izvrševanjem. EK bo za spodbujanje skupne kulture pravne države po vsej Evropi ukrepala na podlagi letnega dialoga z državljani, prav tako pa bo financirala ukrepe civilne družbe in drugih deležnikov za spodbujanje pravne države ter za to področje oblikovala komunikacijsko strategijo. Okrepila bo tudi sodelovanje z drugimi evropskimi in mednarodnimi organizacijami. Za preprečevanje težav na področju pravne države bo vzpostavila cikel pregleda pravne države, vključno z letnim poročilom o stanju pravne države, ki bo zajemalo vse države članice Evropske unije (EU). EK bo poleg zgodnjega odkrivanja težav na področju pravne države, ki ga bo omogočil novi sistem, poglobila spremljanje razvoja dogodkov in države članice pozvala k medsebojni izmenjavi informacij ter dialogu. Prav tako bo nadalje razvila pregled stanja na področju pravosodja EU in okrepila dialog z drugimi deležniki. Z namenom učinkovitega skupnega odzivanja na kršitve pravne države bo EK še naprej v celoti uporabila svoje izvršilne pristojnosti, če ukrepi za zgodnje odkrivanje in preprečevanje ne bodo učinkoviti. Sprejela bo strateški pristop k postopkom za ugotavljanje kršitev in po potrebi zadeve predložila Sodišču EU. Za hitrejšo ukrepanje bo po potrebi predlagala začasne odredbe in skrajšane postopke. Države članice bo podpirala pri reševanju vprašanj glede pravne države. Evropski parlament in Svet EU pa je pozvala, naj razmisli o skupnem pristopu k vodenju zadev na podlagi 7. člena Pogodbe o EU, ki bi vključeval jasna postopkovna pravila.

Ukrepi proti Poljski. EK je sprejela dodatne pravne ukrepe proti Poljski za zaščito pravne države. V okviru postopka ugotavljanja kršitev je državi poslala obrazloženo mnenje in jo pozvala, da v dveh mesecih ustrezno ukrepa. V nasprotnem primeru se lahko odloči, da zadevo predloži Sodišču EU. EK je proti Poljski aprila letos sprožila postopek za ugotavljanje kršitev, ker naj bi nova disciplinska

ureditev ogrožala neodvisnost poljskih sodnikov in naj ne bi zagotavljala potrebnih jamstev za njihovo zaščito pred političnim nadzorom, kot zahteva Sodišče EU. Po poljski zakonodaji je mogoče proti sodnikom splošnih sodišč uvesti disciplinske preiskave, postopke in sankcije na podlagi njihovih sodnih odločb. Poleg tega naj nova ureditev ne bi zagotavljala neodvisnosti in nepristranskosti disciplinskega senata vrhovnega sodišča, saj na njegovo sestavo posredno vpliva poljski parlament. Zakonodaja daje disciplinskemu senatu tudi več pravic glede postopkov proti sodnikom.

Sreda, 24. 7.

Izkušnje z GDPR. EK je leto dni po začetku uporabe splošne uredbe o varstvu podatkov objavila poročilo z oceno učinka pravil EU o varstvu podatkov in možnih izboljšavah v prihodnosti. V poročilu ugotavlja, da je večina držav članic vzpostavila potreben pravni okvir in da uspešno uvajajo nov sistem, ki krepi izvrševanje pravil o varstvu podatkov. Podjetja razvijajo kulturo spoštovanja pravil, medtem ko se državljanji vse bolj zavedajo svojih pravic. Hkrati v mednarodnem okolju napreduje konvergenca k visokim standardom varstva podatkov. Vendar so po oceni EK potrebna dodatna prizadevanja, da bi se nova ureditev varstva podatkov v celoti uresničevala in postala učinkovita.

Četrtek, 25. 7.

Tožba proti Madžarski. EK je sporočila, da bo Madžarsko tožila na Sodišču EU zaradi sporne zakonodaje, ki dejavnosti v pomoč proslilcem za azil ali za prebivališče opredeljuje kot kaznivo dejanje in omejuje pravico do prošnje za azil. Madžarska je prvi opomin zaradi zakonodaje dobila julija lani, januarja letos pa je zaradi nezadovoljivega odgovora dobila še drugega. Ker je EK v analizi odgovora presodila, da država večine njenih skrbi še ni naslovila, se je odločila, da primer predloži Sodišču EU. Madžarska zakonodaja namreč po oceni EK omejuje pravico proslilcev za azil do komuniciranja s pristojnimi nacionalnimi, mednarodnimi in nevladnimi organizacijami, kar je kršitev direktive o azilnih postopkih in direktive o standardih za sprejem proslilcev za mednarodno zaščito. EK kot nezakonito izpostavlja tudi

šča. Pravnik Jurij Toplak je prepričan, da Kanglerju mariborska sodišča ne smejo več soditi. Kanglerja tožilstvo bremeni sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje. Očitajo mu, da je kot župan izkoristil svoj vpliv na direktorico medobčinskega stanovanjskega sklada Tanjo Vindiš Furman, da je leta 2009 zaposlila podžupanjo Astrid Bah in da ji je sklad poravnal šolnino za podiplomski študij. Zaradi tega je bil Kangler že obsojen na sedem mesecev pogojne kazni, a je zadeva padla na Vrhovnem sodišču. V ponovljenem sojenju je na predobravnavnem narku na mariborskem okrajnem sodišču Kangler podal predlog za prenos pristojnosti na drugo okrajno sodišče izven pristojnosti Višjega sodišča v Mariboru. Vztrajal je namreč, da so se v postopkih proti njemu zgodile številne postopkovne kršitve in da mu pred Višjim sodiščem v Mariboru ter pred okrajnimi sodišči z njegovega

območja ne bo zagotovljeno pošteno sojenje. Vrhovno sodišče je v senatu, ki ga je vodil Branko Masleša, sestavljali pa sta ga še sodnici Barbara Zobec in Kristina Ožbolt, ugotovilo, da je podan tehten razlog za prenos pristojnosti, ter za odločanje o kazenski zadevi določilo Okrajno sodišče v Novem mestu, ki spada pod Višje sodišče v Ljubljani. V obrazložitvi so pojasnili, da se je v sodni praksi izoblikovalo stališče, da je tehten razlog za prenos krajevne pristojnosti podan takrat, ko obstajajo okoliščine, ki objektivno ne zagotavljajo nepristranskega sojenja.

Četrtek, 8. 8.

Sovražni govor. Vrhovno sodišče je sporočilo, da je odločilo o pomenu sankcioniranja ravnanj z znaki sovražnega govora. Zapisalo je, da Vrhovno sodišče besedilo prvega odstavka 297. člena Kazenskega zakonika (KZ-1), tj. javno spodbujanje sovraštva,

nasilja ali nestrpnosti, razlaga tako, da v primerih, ko je bilo dejanje storjeno z uporabo grožnje, zmerjanja ali žalitev, če so podani ostali zakonski znaki za obstoj kaznivega dejanja, ni treba, da bi zaradi takega storilčevega ravnanja prišlo tudi do potencialnega ogrožanja javnega reda in miru. Besedno zvezo, ki se nanaša na način storitve, s katerim se lahko ogrozi ali moti javni red in mir, pa je treba razlagati tako, da ni nujno, da bi zaradi storilčevega ravnanja do neposredne ogrožitve javnega reda in miru dejansko tudi prišlo, ampak je dovolj, da je dejanje sposobno povzročiti konkretno nevarnost, ki se kaže v ogrožitvi varovane dobrine. Sodišče mora v okviru opisa dejanja na podlagi okoliščin obravnavanega življenjskega primera presoditi, ali je bilo storilčevo ravnanje sposobno pripeljati do konkretne nevarnosti. Pri tem samo abstraktna nevarnost ogrožanja ali motenja javnega reda in miru ne zadošča.

avedbo novih razlogov za nedopustnost prošnje za azil, ki pravico do azila omejujejo le na ljudi, ki na Madžarsko pridejo neposredno iz kraja, kjer je ogroženo njihovo življenje, in izključujejo ljudi, ki so prišli na Madžarsko iz države, kjer sicer niso ogroženi, a ne izpolnjuje meril varne tretje države. Madžarska po navedbah EK s tem krši direktivi o azilnih postopkih in pogojih za azil ter listino EU o temeljnih pravicah. Sporna migracijska zakonodaja na primer predvideva do enoletno zaporno kazen za tiste, ki bi pomagali pri nezakonitem vstopu na Madžarsko.

Petek, 26. 7.

Tožba proti EK. Družba Nord Stream 2 se je zaradi zaostrenih pravil EU glede plina obrnila na Sodišče EU. V podjetju, prek katerega bo ruski Gazprom upravljal plinovod Severni tok 2, so prepričani, da so ukrepi EU diskriminatorni in očitno pripravljeni ter sprejeti z namenom, da se omeji projekt, ki bi Evropo s plinovodom povezal z Rusijo. Menijo, da spremenjena plinska direktiva krši pravni princip EU glede enakopravne obravnave in proporcionalnosti. EU je namreč aprila sprejela direktivo, po kateri pravila, ki veljajo za interne plinovode v EU, veljajo tudi za plinovode, ki vodijo v tretje države ali prihajajo iz njih. Spremembe naj bi EK omogočile večji nadzor nad plinovodi, evropska zakonodaja naj bi bila s tem doslednejša, transparentnost okrepljena in pravna varnost za investitorje ter uporabnike plinske infrastrukture večja. Trasa plinovoda Severni tok 2 bo potekala od ruske obale pod Baltskim morjem do nemške obale. Plin, ki naj bi se ga letno v Nemčijo iz Rusije po dveh ceveh steklo 55 milijard kubičnih metrov, naj bi po plinovodu po prvotnih načrtih stekel do konca tega leta, a se bo časovnica zagotovo zamaknila v leto 2020. Projekt pa je vreden 9,5 milijarde evrov.

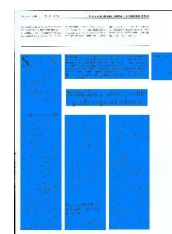
Sobota, 27. 7.

Facebookovo zbiranje osebnih podatkov. Sodišče EU je v primeru *Fashion ID* odločilo, (1) da se upravljavec spletnega mesta, ki na svojo stran vstavi socialni vtičnik, ki brskalniku obiskovalca tega spletnega mesta omogoča, da za ponudnika vtičnika zbira osebne podatke obisko-

valca in mu jih posreduje, šteje za upravljavca osebnih podatkov, (2) da sta upravljavec spletne strani in ponudnik socialnega vtičnika skupna upravljavca ter (3) da ima upravljavec spletne strani kot upravljavec določene obveznosti, ki so omejene na postopke obdelave osebnih podatkov, za katere dejansko določa namene ter sredstva. V zadevi je šlo za to, da je nemško podjetje Fashion ID, ki se ukvarja s spletno prodajo modnih oblačil, na svoje spletno mesto vstavilo Facebookov gumb *Všeč mi je* oziroma *Like*, tj. socialni vtičnik. Posledica takšne vstavitve je, da so osebni podatki obiskovalca, kadar ta obišče spletno mesto z gumbom *Všeč mi je*, posredovani družbi Facebook Ireland. To posredovanje se izvede, ne da bi se navedeni obiskovalec tega zavedal in ne glede na to, ali je član družbenega omrežja Facebook ter ali je kliknil na omenjeni gumb. Sodišče EU je ugotovilo, da je družba Fashion ID z vstavitvijo takega socialnega vtičnika na svoje spletno mesto odločilno vplivala na zbiranje in posredovanje osebnih podatkov obiskovalcev navedenega spletnega mesta v korist družbe Facebook Ireland, do česar ne bi prišlo, če Fashion ID navedenega vtičnika ne bi vstavila.

Sreda, 31. 7.

Delovni pogoji. Začeli sta veljati uredba o ustanovitvi Evropskega organa za delo ter direktiva o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih. Šlo naj bi za pomemben mejnik, s katerim naj bi evropski steber socialnih pravic resnično zaživel. Evropski organ za delo naj bi zagotovil, da bodo lahko državljani in podjetja EU računali na pošteno ter učinkovitejše izvajanje pravil EU glede usklajevanja mobilnosti dela in socialne varnosti. Državam članicam naj bi pomagal zagotavljati informacije in storitve za državljane ter podjetja, spodbujal sodelovanje, boj proti zlorabam in izmenjavu informacij v čezmejnem okolju ter pri sporih opravil vlogo mediatorja med državami članicami. EK z novimi pravili o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih posodablja tudi evropsko delovno zakonodajo z novimi ali izboljšanimi standardi minimalne zaščite. To naj bi koristilo zlasti delavcem v novih oblikah dela, kot so delavci s pogodbami brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti in delavci v gospodinjstvu, ki jih pravila EU doslej niso štela.

Stipan Mudražija, univ. dipl. inž. gradbeništva, je diplomiral na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru. Delovne izkušnje si je najprej nabiral kot vodja različnih gradbišč, leta 1986 se je zaposlil kot medobčinski gradbeni inšpektor, od leta 1995 pa deluje kot gradbeni inšpektor na Ministrstvu za okolje in prostor. Od leta 1994 je predsednik Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor. Že trideset let je sodni izvedenec za gradbeništvo, tvorno pa sodeluje tudi pri snovanju slovenske gradbene zakonodaje in predava na različnih simpozijih in posvetih.

Prvi četrtek v juniju je Pravniško društvo v Mariboru na PF Univerze v Mariboru organiziralo še zadnje strokovno predavanje pred poletnim premorom. Predavanja in druge aktivnosti društva se bodo nadaljevala septembra. Društvo vse zainteresirane pravnike in študente prava vabi k včlanitvi in k udeležbi na raznovrstnih dogodkih in aktivnostih. Tokratno strokovno predavanje se je nanašalo na aktualno tematiko nelegalnih gradenj. O omejitvah, prepovedih in rešitvah po novi gradbeni zakonodaji je predaval gradbeni inšpektor Stipan Mudražija.

Klemen Drnovšek, univ. dipl. pravnik, doktorski študent PF Univerze v Mariboru, podpredsednik Pravniškega društva v Mariboru

Nelegalne gradnje z vidika gradbenega inšpektorja

Legalizacije se vrstijo

Predavatelj je najprej predstavil aktualno problematiko nelegalnih gradenj, ki se vleče že vse od sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Leta 1993 je takratni minister Miha Jazbinšek predlagal zakon, ki je omogočal legalizacijo nelegalne gradnje na podlagi plačljive samoprijave. Plačilo je bilo nujen pogoj, da so nedovoljene gradnje prišle v postopek legalizacije, država pa je na ta način pridobila finance za izvedbo postopka. Po predavateljevih besedah je bilo v Mariboru zbranih približno 1.500 samoprijav zoper nelegalno zgrajene objekte. Praktično vsi prijavljeni objekti so bili na podlagi tega postopka legalizirani, razen dveh, ker sta bila zgrajena na plinovodu oziroma cesti. Leta 2003 je bila sprejeta nova reforma gradbene zakonodaje s sprejemom Zakona o urejanju prostora (ZUreP-1) in Zakona o graditvi objektov (ZGO-1). Sprememba zakonodaje je določala določene »odpustke« za nelegalno zgrajene objekte, na podlagi katerih so interesi lahko lažje prišli do gradbenih in uporabnih dovoljenj. Glede na veliko število nelegalnih gradenj pa nobena izmed navedenih reform ni dosegla zastavljenih ciljev.

Leta 2003 je slovenska zakonodaja pojem »črna gradnja« nadomestila s pojmom »nedovoljena gradnja«. Med nedovoljeno gradnjo štejemo nelegalno gradnjo, neskla-

dno gradnjo in nevarno gradnjo. Nelegalna gradnja pomeni, da gradnja objekta poteka oziroma je potekala brez veljavnega gradbenega dovoljenja (po novejši zakonodaji pravno močnega gradbenega dovoljenja). Za neskladno gradnjo pa je sicer bilo izdano gradbeno dovoljenje, vendar se pri gradnji niso upoštevali pogoji v izdanem gradbenem dovoljenju. Po besedah predavatelja gre zlasti za primere, kadar se zgradi nekaj več, medtem ko odstopanja v drugo smer niso problematična. Za nevarno gradnjo pa gre, kadar gradnja, ki se izvaja po predhodno pridobljenem gradbenem dovoljenju, ali že zgrajeni objekt ogroža premoženje, zdravje in življenje ljudi, promet, sosednje objekte oziroma njegovo okolico. Objekt je nevarna gradnja zaradi:

- neustrezne gradnje,
- napak med gradnjo ali
- dotrajanosti zaradi dolgoletnega nevezdrževanja.

Kako zagotoviti, da nelegalnih gradenj ne bi bilo

Po mnenju predavatelja je pomembno predvsem vprašanje, kako zagotoviti, da do nedovoljenih gradenj sploh ne bi prihajalo. Po njegovem mnenju bi

k zagotovitvi tega cilja pripomogli zlasti naslednji ukrepi:

1. enostavno in transparentno umeščanje objektov v prostor, ki bi bilo poenoteno na državni ravni,
2. jasni in dodelani prostorski akti,
3. določitev (višjih) kazni za kršitelje,
4. onemogočena legalizacija objektov od določenega datuma naprej ter
5. evidentiranje in hitro rušenje nedovoljenih objektov.

Čeprav so navedeni cilji videti enostavni, pa jih je zaradi različnih interesov in drugih vidikov zelo težko uresničiti. Do tega prihaja zlasti zaradi socialnih, političnih in pravnih vidikov. Zadnji recimo kršitelju omogočajo številne odloge in druga pravna sredstva, ki zelo zavlačujejo postopke in odlagajo izvršbe inšpekcijskih ukrepov.

V letu 2017 je bila sprejeta nova prostorska in gradbena zakonodaja, katere namen je vzpostavitev racionalnejših in krajših postopkov, lažje usklajevanje različnih interesov, večja pravna varnost vlagateljev in vzpostavitev učinkovitejšega nadzora. 1. julija 2018 so se tako začeli uporabljati Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2), Gradbeni zakon (GZ) in Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID). Nov gradbeni zakon predvideva različne možnosti legalizacije nelegalnih gradenj, ki so bile zgrajene brez gradbenega dovoljenja, in sicer:

1. nelegalne gradnje daljšega obstoja (mejniki je leto 1998),
2. neskladne gradnje v okviru dovoljenih odstopanj in
3. gradnje izven dovoljenih odstopanj.

Med objekte daljšega obstoja se štejejo objekti, ki so bili zgrajeni pred 1. januarjem 1998. Za pridobitev dovoljenja za objekt daljšega obstoja je potrebno, da objekt ohranja svoj obseg, da se skozi čas ne spreminja namembnost objekta in da je objekt evidentiran v katastru stavb. Zahtevi za izdajo dovoljenja za objekt daljšega obstoja je treba priložiti dokazilo o pravici graditi, posnetek obstoječega stanja objekta, dokazilo o plačanem komunalnem prispevku in dokazilo o daljšem obstoju objekta. V postopku se ne upoštevajo mnenja mejašev in morebitnih drugih stranskih udeležencev. Objekti, ki izpolnjujejo navedene pogoje, pridobijo dovoljenje za objekt daljšega obstoja in na ta način ne štejejo več za nedovoljeno gradnjo. Šteje se, da ima takšen objekt v času veljavnosti podeljenega dovoljenja tudi uporabno dovoljenje. Predavatelj je izpostavil predvsem problematiko pogojne narave dovoljenja. Pristojni upravni organ za gradbene zadeve lahko namreč na zahtevo vlade ali občine na podlagi 117. člena GZ razveljavi posamezno dovoljenje, če je to potrebno zaradi zavarovanja javnega interesa po predpisih, veljavnih v času gradnje objekta, in sicer v primeru neposredne ogroženosti zdravja, življenja ljudi ter delov okolja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Čeprav razveljavitev ni mogoča, če je ogroženost mogoče odpraviti z drugimi milejšimi sredstvi, pa je ustreznost

ureditve še vseeno vprašljiva, saj zakon hkrati izključuje obstoj odškodninske odgovornosti za odstranitev takšnega (nedovoljenega) objekta.

Zakon predvideva tudi legalizacijo neskladnih objektov, torej objektov, ki niso zgrajeni v skladu s pridobljenim gradbenim dovoljenjem. Legalizacija je možna na podlagi projekta izvedenih del (PID), če gre za dovoljena dopustna manjša odstopanja, ki so določena v 66. členu GZ. Predavatelj je izpostavil zlasti odstopanje glede zunanjih mer stavbe. Neskladna gradnja se lahko šteje za dovoljeno, če stavba v zunanjih merah ne odstopa za več kot 0,3 metra od mer, ki so določene v gradbenem dovoljenju. Predavatelj je izpostavil, da navedena zakonska norma rešuje probleme manjših odstopanj, ki se v praksi pogosto pojavljajo. Predavatelj sam je recimo kar sedem let vodil postopek glede objekta, pri katerem je bilo ugotovljeno odstopanje za 2 centimetra in za katerega lastnik objekta ni uspel pridobiti soglasja lastnikov sosednje nepremičnine. Posledica nepridobitve soglasja je bila rušitev objekta kljub zelo majhnemu odstopanju.

Predavatelj je predstavil tudi postopek legalizacije neskladnih objektov zunaj okvirov dopustnih odstopanj od gradbenega dovoljenja, nelegalnega objekta ali neskladne gradnje objekta. Gre za primere, pri katerih postopek legalizacije ni tako enostaven, saj je treba pridobiti praktično celotno dokumentacijo za izdajo gradbenega dovoljenja, med drugim tudi mnenje mnenjedajalcev. S tem postopkom pa ni mogoče legalizirati objektov, ki so bili zgrajeni po 30. aprilu 2004.

Odlogov in zavlačevanja ni konec

Inšpektor Mudražija je predavanje zaključil s predstavitvijo postopkov legalizacije po ZGO-1. Po 197. členu ZGO-1 se šteje, da imajo uporabno dovoljenje vsi objekti, ki so bili zgrajeni pred 31. decembrom 1967 in katerih namembnost in obseg se po navedenem datumu nista bistveno spremenila. Enako velja tudi za objekte gospodarske javne infrastrukture, ki so bili zgrajeni pred 25. junijem 1991. Predavatelj je posebej izpostavil institut odloga izvršbe inšpekcijskih ukrepov pri nelegalnih, neskladnih gradnjah in objektih, ki se uporabljajo brez predpisanega uporabnega dovoljenja po 156.a členu ZGO-1. Do odloga lahko pride v primerih, kadar inšpekcijski zavezanec izkaže, da gre za stanovanjsko stavbo, v kateri prebiva, in ni lastnik drugega primerne stanovanja, kadar gre za opravljanje gospodarske dejavnosti, kadar zavezanec da pobudo za spremembo prostorskega akta, ki jo je občina že vključila v postopek sprememb in se opredelila, da jo bo upoštevala pri naslednjih spremembah, ali če je zavezanec vložil popolno zahtevo za izdajo gradbenega ali uporabnega dovoljenja. Čeprav je zakon sprva določal, da se izvršba sme odložiti le enkrat in za največ pet let, je Ustavno sodišče RS to določbo razveljavilo. Po mnenju predavatelja bo možnost večkratnega odloga le še podaljševala in zavlačevala že tako dolgotrajne inšpekcijske postopke.

DO OKOLJA PRIJAZNA GRADNJA – NAŠA PRIHODNOST

21. 8. 2019 | Besedilo: P. I.

[Trajnostno grajeno okolje](#), [gradnja](#), [študij](#), [Univerza na Primorskem](#)

Magistrski študijski program Trajnostno grajeno okolje na Univerzi na Primorskem - Podjetja potrebujejo sveže znanje in strokovnjake, ki bodo delali na inovacijah. Povezovanje z akademskim svetom zato ni le dobrodošlo, ampak nujno potrebno.

Živimo in delamo v zaprtih prostorih, ki močno **vplivajo na naše počutje in zdravje**. Ustvarjanje do narave čim manj škodljivega, obenem pa za uporabnike **zdravega bivalnega prostora**, kot na primer pisarn, učilnic, dnevnih sob in spalnic, zato pomembno vpliva na kakovost življenja. V tem kontekstu je **les odličen material**, saj njegova prisotnost v bivanjskem okolju dokazano pozitivno učinkuje na zmanjševanje stresa pri uporabnikih.

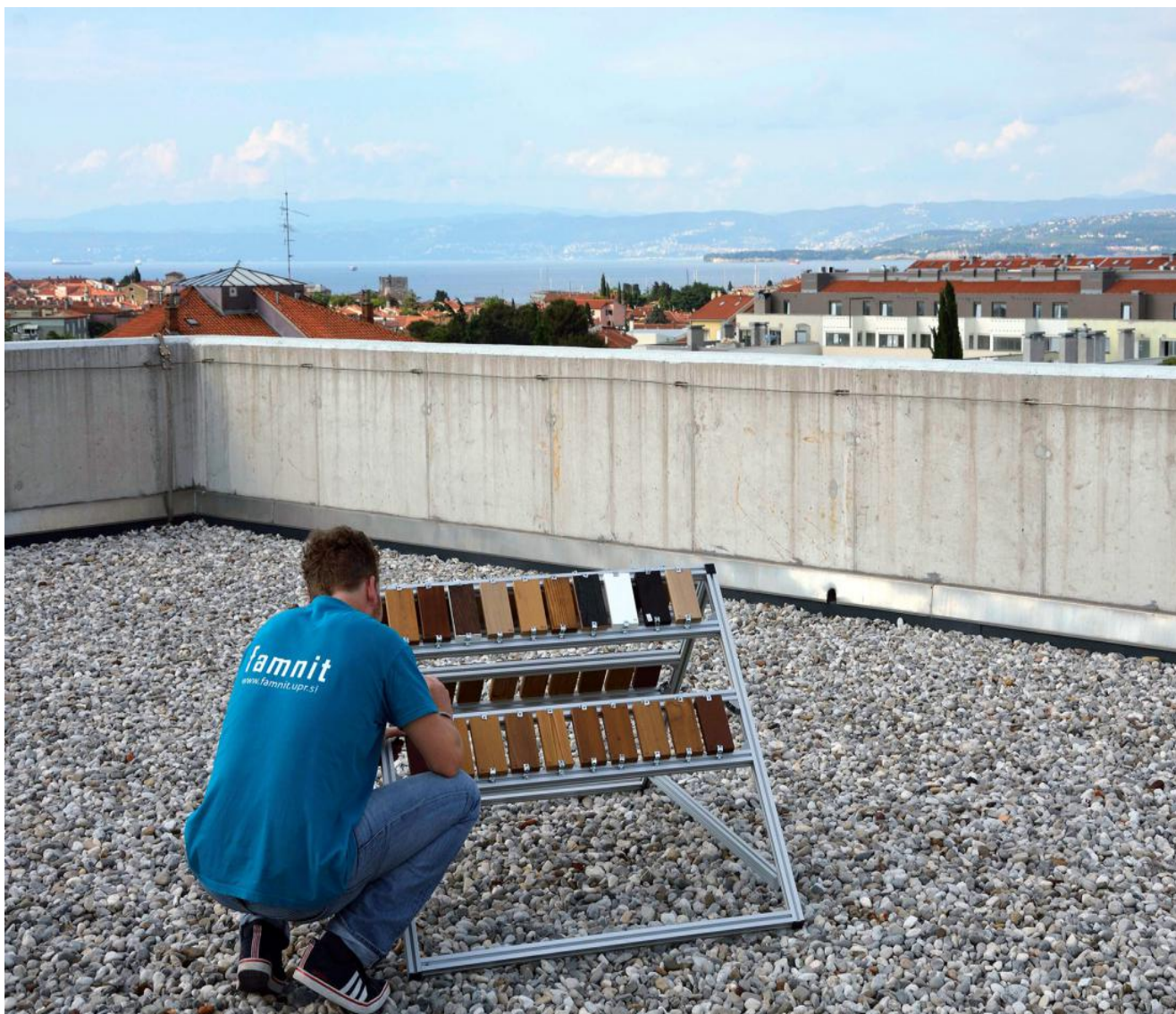
Trajnostno grajeno okolje – sodoben izziv **gradbeništva**

Tega se zavedajo na **Univerzi na Primorskem**, kjer izvajajo magistrski študijski program **Trajnostno grajeno okolje**. *»Izobražujemo strokovnjake, ki bodo znali reševati zapletene izzive sodobnega **gradbeništva**, med katere spadajo učinkovitost rabe virov, podaljšanje življenjske dobe izdelkov in izboljšanje njihovega vpliva na zdravje in dobro počutje,«* razlaga koordinator programa **doc. dr. Matthew Schwarzkopf**, *»pomemben cilj pa je seveda tudi zmanjšati škodljive vplive na okolje in zdravje.«*

Podnebne spremembe bodo v prihodnje močno vplivale na kakovost bivanja naših zanamcev, zato se mora gradbeno področje preusmeriti v smer **trajnostnega razvoja, varstva in obnove ekosistemov**. Pomembni sta seveda tudi uporaba in predelava obnovljivih materialov. Kateri pa so ti materiali? Kako in s kakšno tehnologijo jih lahko ponovno uporabimo? Vprašanj za stroko je veliko, odgovori nanje pa zahtevajo veliko širokega in hkrati področnega znanja.

»Na področju trajnostne gradnje potrebujemo visoko profiliran kader s specifičnim znanjem, pridobljenim v času izobraževanja. Tu imam v mislih interdisciplinarno znanje iz različnih strok, kot so na primer lesarstvo, **gradbeništvo** in arhitektura,« je prepričan **dr. Bruno Dujič, direktor podjetja CBD**, ki se ukvarja s projektiranjem in izvedbo konstrukcij masivnih lesenih objektov. »Tovrstnega kadra pa za zdaj ni dovolj, saj se trg sodobne lesene gradnje razvija in se bo v prihodnje še večal. S tem pa tudi potreba po zaposlenih s primernim znanjem,« dodaja **Bogdan Božac, direktor podjetja Marles hiše Maribor**, ki je danes najstarejši in največji slovenski proizvajalec montažnih objektov.

»V vmesnem času se zato podjetja obračajo na nas s kompleksnimi vprašanji, saj veliko naših zaposlenih prihaja iz tujine in zelo dobro poznajo trende na mednarodni ravni ter so že sodelovali z velikimi tujimi podjetji,« pravi predavatelj na magistrskem programu **doc. dr. Iztok Šušteršič**, ki ima za sabo bogate podjetniške izkušnje na področju lesenih in hibridnih konstrukcij ter visoke lesene gradnje. »Isti raziskovalci svoje znanje predajajo naprej našim študentom, ki bodo v prihodnjih letih kos stavbarskim in drugim problemom,« dodaja **dr. Schwarzkopf**, ki se je v Koper preselil iz ZDA in se na Univerzi na Primorskem ukvarja predvsem z lesnimi kompoziti.

Les v ospredju magistrskega programa

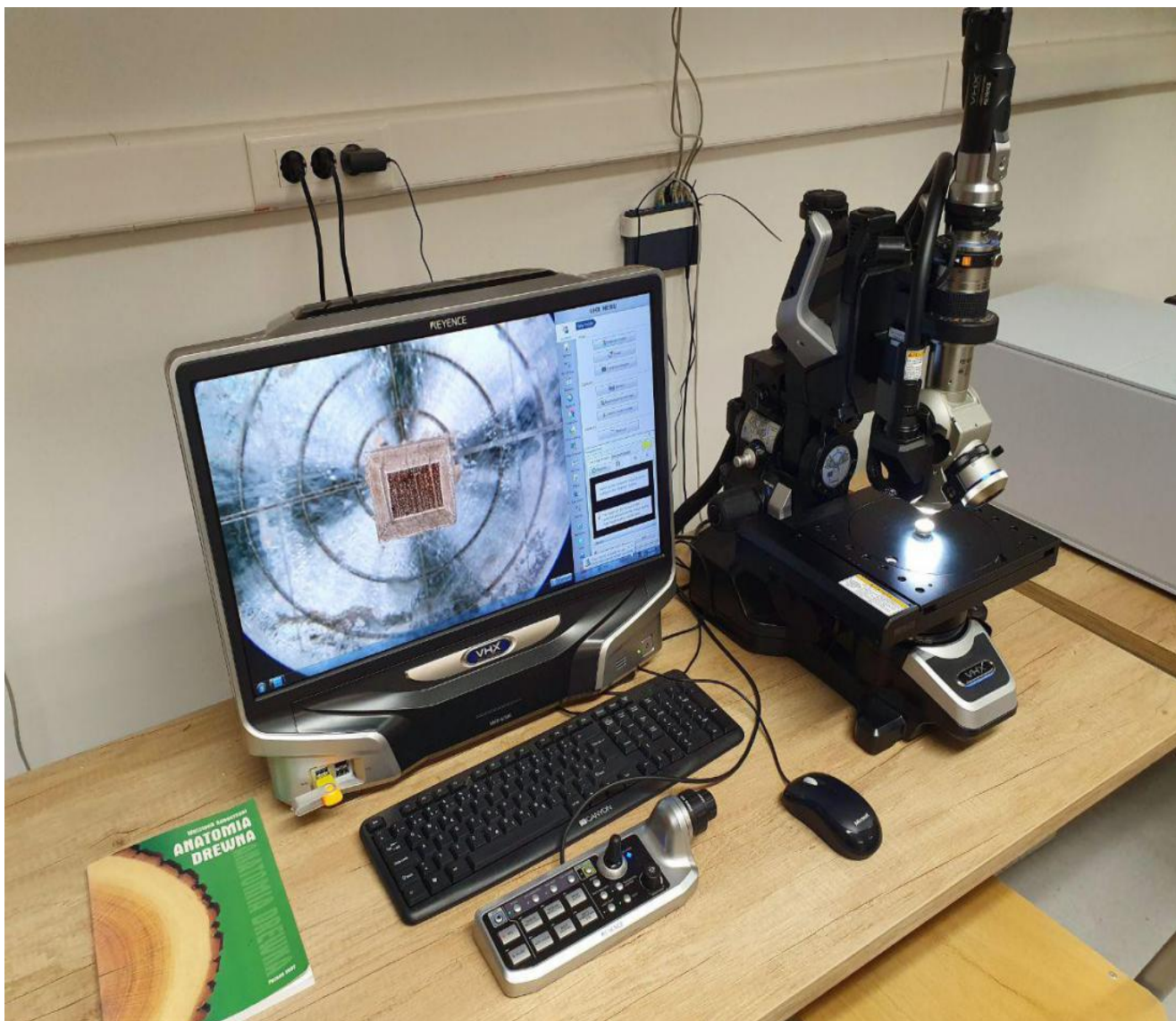
Študenti omenjenega programa usvojijo znanja s področja **gradbeništva, lesarstva, energetike, analize in uporabe materialov, načrtovanja in projektiranja lesenih konstrukcij**. Pri vseh vsebinah je seveda poudarek na **varstvu okolja in trajnosti ter uporabi lesa**. *»Les, ki ga dobimo iz trajnostno gospodarjenih gozdov, je ogljično najmanj nevtralen, če pa ga vgradimo v trajne dobrine, kot so stavbe, pa v sebi vezan ogljik hrani še desetletja in celo stoletja ter tako preprečuje, da bi se sprostil v atmosfero. Za predelavo lesa v gradbene izdelke porabimo malo energije in ne zastrupljamo okolja, ostanke lesa, ki nastanejo, pa lahko uporabimo za najrazličnejše izdelke, od lesnih plošč in 'pametnih' vlaken za tekstilne izdelke naslednje generacije do zelenih kemikalij in prehranskih dodatkov z izredno visoko dodano vrednostjo,«* pojasnjuje **raziskovalec dr. Črtomir Tavzes**.

Študenti so vabljeni k delu v laboratorijih in delavnicah, kjer lahko z najsodobnejšo opremo proučujejo obnašanje različnih materialov in povezave med njimi. Enako pomembno pa je **sodelovanje s podjetji**. »*Sodelovanje med akademsko sfero in gospodarstvom je pomemben trenutek razvoja panoge in tudi podjetniške radovednosti študentov,*« meni **Matevž Vrhovnik, direktor podjetja Alfa Natura, kjer si želijo novih zaposlenih,** »*ki bi že med študijem poleg teoretičnega znanja pridobili prave delovne izkušnje in bili čim hitreje sposobni reševati praktične probleme.*«

Kaj pa menijo študenti? **Hana Remešova** se je za študij v Kopru odločila po diplomi prve stopnje na Mendel University v Brnu. Nad programom Trajnostno grajeno okolje je navdušena: »*Ta študij je dobesedno spremenil moje življenje. Od vsega začetka sodelujem v raziskavah, delam na konkretnih primerih in iščem rešitve v laboratoriju. Študij v mednarodni skupini navdušenih raziskovalcev je zato pravi užitek.*«

Različne in številne možnosti zaposlitve

Magistri inženirji trajnostnega grajenega okolja znajo reševati stavbarske in tudi druge probleme z uporabo **moderne tehnologije** in po principih trajnostnega grajenega okolja, poznajo pa tudi problematike varovanja zdravja v grajenem okolju. Posledično se lahko zaposlijo v **gradbenem sektorju**, možnosti pa je veliko tudi na drugih področjih, kjer so potrebna temeljna poznavanja trajnostnega razvoja in lesarstva. Pri tem so lahko v veliko pomoč prav učitelji študijskega programa, ki so močno vpeti v **mednarodni prostor** – tako na raziskovalnem področju kot pri sodelovanju z industrijo.

Prijava na magistrski študijski program **Trajnostno grajeno okolje**, ki se izvaja na **UP FAMNIT**, je možna še septembra. Datumi posameznih rokov in opis programa so objavljeni na www.famnit.upr.si.